

На основу члана 41. став 8. и члана 41г став 3. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14, 8/19 – др. пропис и 106/25), Министарство привреде објављује

ИЗВЕШТАЈ

о спроведеној јавној расправи о Нацрту закона о ауторском и сродним правима

Влада Републике Србије је, дана 12. марта 2026. године, на предлог Министарства привреде, донела Закључак 05 Број: 011-2287/2026-1, којим је одређено спровођење јавне расправе о Нацрту закона о ауторском и сродним правима и утврђен Програм јавне расправе.

Јавна расправа о Нацрту закона о ауторском и сродним правима (у даљем тексту: Нацрт закона), спроведена је од 16. марта до 6. априла 2026. године.

Програм јавне расправе о Нацрту закона са прилозима утврђеним Пословником Владе, објављени су на интернет страници Министарства привреде www@privreda.gov.rs и на порталу „е-Консултације” (<https://ekonsultacije.gov.rs>), са позивом свим заинтересованим странама да у току трајања јавне расправе доставе своје коментаре, предлоге и сугестије за унапређење текста Нацрта закона, путем портала „е-Консултације” или писаним путем на адресу Министарства привреде, Београд, Кнеза Милоша 20, са назнаком: „За јавну расправу о Нацрту закона о ауторском и сродним правима”.

Нацрт закона припремила је Посебна радна група у чијем раду су учествовали представници државних органа и организација чији је делокруг повезан са садржином овог закона. Поред представника Министарства привреде у својству предлагача прописа, у раду на припреми Нацрта закона учествовали су и представници Министарства правде, Завода за интелектуалну својину, Привредне коморе Србије, Народне библиотеке Србије, Организације музичких аутора Србије (СОКОЈ), Организације произвођача фонограма Србије (ОФПС), Организације за колективно остваривање права интерпретатора (ПИ) и Иницијативе Дигитална Србија.

Своје коментаре, предлоге и сугестије на Нацрт закона послало је 130 учесника, а укупно је пристигло 359 коментара на Нацрт закона, од тога се неколицина односила на Нацрт закона у целини, а највећи број коментара и предлога је дато на појединачне чланове Нацрта закона. Од укупног броја пристиглих коментара било је истоветних коментара на исте чланове Нацрта. На пример било је тридесет и девет коментара на члан 13. Нацрта закона, четрдесет и два коментара на члан 33. Нацрта закона, на чл. 108-111. Нацрта закона пристигло је шест коментара, на чл. 218. и 224. пристигло је четири коментара и тако даље.

У оквиру јавне расправе, дана 27. марта 2026. године, одржан је он лајн састанак на којем је предлагач представио разлоге за доношење новог Закона о ауторском и сродним правима, а потом и отворио расправу у којој је учествовало 42 заинтересована учесника (аутори, носиоци сродних права, организације за колективно остављање ауторског и сродних права, адвокати, удружења аутора, привредна друштва у својству корисника ауторских дела). Јавном представљању Нацрта закона присуствовали су представници Министарства привреде и Завода за интелектуалну својину. Састанак је трајао од 10:00 до 14:00 часова, а учесници су активно износили своје коментаре,

предлоге и критике на Нацрт Закона. Највише расправе и коментара у току он лајн састанка било је на одредбе Нацрта које уређују питање коауторства на аудиовизуелном делу и уопште права аутора аудиовизуелних дела, као и на одредбе које уређују право аутора да дозволи или забрани прераду или другу измену његовог дела.

У току трајања јавне расправе коментаре и предлоге на текст Нацрта закона о ауторском и сродним правима доставили су: Лука Даниелс, Зоран Максимовић испред Удружења филмских и телевизијских дизајнера звука Србије, Стефан Ђурић, Предраг Бамбић, Мирослав Митић, Лидија Андрић, Пословно удружење Савет страних инвеститора, Ковиљка Николић, Унија дискографа Србије - УДС, Организација произвођача фонограма Србије - ОФПС, Народна библиотека Србије; Биљана Стефановић, Јавна медијска установа Радио-телевизија Војводине; Владимир Ђурђевић, адвокат Андреја Чивтелић, адвокат Ведран Ђерић, Биљана Албахари, др Татјана Брзуловић Станисављевић, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић”, Обрад Вучковац, Институт за нуклеарне науке „Винча”, др Матија Златар, Институт за хемију, технологију и металургију - Институт од националног значаја за Републику Србију, Зорица Јанковић, Институт за биолошка истраживања „Синиша Станковић” - Институт од националног значаја за Републику Србију, Љиљана Радисављевић, Институт за повртарство, Смедеревска Паланка, Ксенија Савић, Универзитет у Београду - Грађевински факултет, Драгана Столић, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић”, Татјана Тимотијевић, Милица Шевкушић, Институт техничких наука САНУ, Јелена Милиновић Миладиновић, Александар Цвијановић, Јелена Сопић, Јасна Драговић, Зоран Петров, Ивана Ловре Керкез, Лана Шкундрић, Невена Мијушковић; адвокат Недељко Марковић, адвокат Ана Аврамовић, Metropolis music company d.o.o, Beograd, Ана Миловановић, Национална алијанса за локални економски развој (НАЛЕД), Привредна комора Србије, Српска асоцијација сниматеља, Европска федерација редитеља FERA, Немања Веселиновић, Владан Обрадовић, Саша Петковић, Александар Рамадиновић, Маја Радошевић, Драган Радетић, Зоран Петровић, Миладин Чолаковић, Милорад Глушица, Александар Јаконић, Петар Поповић, Богдан Бабовић, Предраг Бамбић, Владимир Илић, Игор Шунтер, Милош Спасојевић, Александар Илић, Ђорђе Арамбашић, Лука Трајковић, Предраг Гавриловић, Иван Костић, Небојша Башић, Александар Павловић; Америчка привредна комора; Институт за јавну политику, Београд, Pink media group d.o.o, Beograd, City Records d.o.o, Beograd, A1 Srbija d.o.o, Телеком Србија а.д, Јавна медијска установа Радио-Телевизија Србије, Драган Петровић, Рада Шешић, Емир Кустурица, Јелена Максимовић, Фондација „Марко Глушац”, Ateliers Varan, Друштво хрватских филмских монтажера, Ана Радојчић, професорка др Александра Миловановић; адвокат Александар Порубовић, Факултет драмских уметности у Београду; Грански синдикат културе, уметности и медија „Независност”; IDJWorld d.o.o, Ringier Serbia d.o.o, Beograd, УФУС АФА ЗАШТИТА Организација филмских аутора Србије, Библиотекарско друштво Србије, адвокат Јелена Мاستиловић, EIFL (Electronic Information for Libraries), Огњен Узелац, Милош Јовић, Мина Ђукић, Стеван Филиповић, Владан Стефановић, Синиша Бокан, Иван Кнежевић, Немања Ђурић, Дуња Петровић, Нина Зарић, Срђан Миловановић, IMAGO-Међународна федерација сниматеља, Одбор за ауторство, Владан Митић, Петар Славковић, Славко Гркавац, Олга Димитријевић, Љубинка Стојановић, Младен Ковачевић, Милош Шкундрић, Александра Миловановић, Јелица Ђокић, Владимир Ћосић, Владислава Војиновић, Милица Јелача Спасић, Fortus Media d.o.o, Радиодифузно предузеће Б92, д.о.о, Друштво за радио и телевизијске активности Коперникус, Прва телевизија, председник Синдиката судске власти Немања Ђурић.

У току јавне расправе пристигли су многобројни позитивни коментари којима се подржава настојање да се донесе нови Закон о ауторском и сродним правима. Унија дискографа Србије - УДС, Организација произвођача фонограма - ОФПС, Pink media group d.o.o, Beograd, City Records d.o.o, Beograd, истакли су да снажно подржавају усвајање новог Закона о ауторском и сродним правима којим се врши свеобухватно усклађивање националног законодавства са међународном праксом и прописима, као и са релевантним прописима Европске уније и то: Директивом ЕУ 2012/28 о одређеним дозвољеним коришћењима ауторских дела чији аутор није познат, као и са Директивом ЕУ 2014/26 о колективном остваривању ауторског и сродних права и о уступању интернетских права на музичким делима за више државних територија на унутрашњем тржишту. Истакли су да поред нормативног усаглашавања, Нацрт закона доноси и низ савремених и креативних решења која имају за циљ унапређење правне сигурности, ефикасније остваривање и заштиту права носилаца права, као и прилагођавање домаћег система изазовима дигиталног окружења и развоја креативних индустрија. На тај начин се не само јача институционални и правни оквир у овој области, већ се и подстиче транспарентније и праведније функционисање тог тржишта.

Америчка привредна комора нагласила је да у потпуности подржава настојање да се донесе нови Закон о ауторском и сродним правима који ће на свеобухватан начин регулисати материју ауторског и сродних права у складу са постојећим трендовима на нивоу Европске уније, али и држава са развијеним системом заштите ауторског и сродних права, као и релевантних међународних уговора који још увек нису имплементирани у наше законодавство.

Пословно удружење Савет страних инвеститора поздравило је намеру да се изменама важећег Закона детаљније уреде питања колективног остваривања ауторског и сродних права чиме се осигурава транспарентнији рад организација за колективно остваривање права.

НАЛЕД је оценио да је највећи допринос новог Нацрта у успостављању вишег степена контроле над радом организација за колективно остваривање ауторског и сродних права.

EIFL (Electronic Information for Libraries) је честитао предлагачу због предложених измена у тексту Нацрта закона којима се у домаће законодавство имплементирају одредбе Маракешког споразума. Оценили су да су кроз одредбе чл. 65-67. Нацрта у потпуности и верно пренете одредбе Маракешког споразума.

Предлагач је размотрио све предлоге и сугестије пристигле у току јавне расправе и извршио неопходне измене у тексту Нацрта закона уважавајући одређени број предлога и примедби добијених у току јавне расправе. Предлози и сугестије су разврстане на следећи начин:

Прихваћени и усаглашени предлози и сугестије учесника јавне расправе који су унети у текст Нацрта закона:

Члан 2. Нацрта

У члану 2. став 2. тачка 7) речи „индустријског обликовања“ замењују се са речима „индустријским дизајном“. Такође, после тачке 11) додата је нова тачка 12) у којој су наведене видеоигре и друга мултимедијална дела, а на предлог Америчке привредне коморе у Србији. Израз „индустријско обликовање“ је застарео и било је потребно заменити га и ускладити са савременим језиком. А имајући у виду да видео игре свакако представљају такође ауторска дела, оцењено је да нема препреке да се и видео игре и друга мултимедијална дела уврсте у листу примера ауторских дела у члану 2. Нацрта.

Члан 24. Нацрта

Члан 24. Нацрта је измењен прецизирањем ко су лица од којих ће аутори наплатити накнаду од закупа. На предлог организације УФУС АФА ЗАШТИТА, Привредне коморе Србије и Предрага Бамбића који су сматрали да је интенција директиве 2006/115/ЕЕЗ о праву закупа и праву послуге и одређеним правима сродним ауторском праву била да обвезник те накнаде буде произвођач фонограма, односно филмског дела коме је право на закуп уступљено, члан 24. став 2. Нацрта је измењен и сада гласи: „Ако аутор уступи произвођачу фонограма, односно аудиовизуелног дела своје право из става 1. овог члана он задржава право на правичну накнаду од тих лица од давања у закуп примерака ауторског дела (дела забележеног на видео касети, аудио касети, компакт диску и сл.).”

Члан 33. Нацрта

Члан 33. став 2 је измењен и постао је став 3, а додат је нови став 2, те сада члан 33. Нацрта гласи:

„Аутор има искључиво право да другоме дозволи или забрани прилагођавање, превођење, аранжирање и друге измене дела.

Уобичајено извођење музичког дела на концертима, свадбама, у угоститељским објектима, у позоришним представама, у телевизијским и другим аудиовизуелним програмима, на платформама за размену садржаја, платформама за саопштавање јавности музичких дела преко интернета (streaming on demand, downloading и слично), друштвеним мрежама итд., које не одступа битно од основне мелодијске, хармонијске и ритмичке структуре дела, не сматра се аранжманом, прерадом нити другом изменом дела у смислу става 1. овог члана.

Право на прераду, прилагођавање, аранжирање или на друге измене музичких дела, када прераде, аранжмани и друге измене музичких дела настају у музичким, забавним, колажним и другим телевизијским емисијама, на платформама за размену садржаја, платформама за саопштавање јавности музичких дела преко интернета (streaming on demand, downloading и слично), друштвеним мрежама, као и оне које настају у оквиру концертних извођења музичких дела, на свадбама, у угоститељским објектима, позоришним представама и слично, остварује се само преко организације за колективно остваривање ауторског права.”

Први став члана 33. Нацрта утврђује суштину апсолутног имовинског ауторског права на аранжирање, прераду и другу измену дела. Аутор има искључиво право да дозволи или забрани суштинске интервенције на свом делу – аранжман, прилагођавање, синхронизацију итд. Други став наглашава шта се *не* сматра изменом, односно прерадом дела. Други став посебно наглашава важност оног основног услова за заштиту ауторског дела, а то је његова оригиналност. Да би прерађено, адаптирано, аранжирано, синхронизовано музичко (или неко друго) дело имало карактер ауторског рада (ауторског дела), онда је потребно да та прерада има елементе оригиналности. Уобичајена извођења музичких дела која се срећу на јавним наступима на телевизији, на концертима, свадбеним веселима и тако даље, не представљају такве врсте прераде. То су све примери доследног извођења, јавног саопштавања ауторове оригиналности. Да би таква извођења била искорак у односу на оно што је аутор створио, потребно је да аранжер у то дело унесе и своју оригиналност. Тек так тада можемо говорити о измени, односно преради ауторског дела и тек таква прерада захтева дозволу аутора у смислу члана 33. Закона. Законодавац прописује ову одредбу зато што су се у пракси појавили случајеви злоупотребе права на измену, односно прераду дела уз тврдње да је малтене свако могуће

извођење дела уживо нека врста прераде дела. То није случај. Не постоје, нити је фактички могуће имати два идентична извођења једног те истог музичког дела. Свако извођење је у већој или мањој мери другачије од осталих. Али то не значи да се то може назвати прерадом, односно изменом дела. Измена дела постоји када се постојећем делу додају нови, оригинални елементи којих нема у ауторовом делу.

Трећи став члана 33. Нацрта регулише још једну важну ситуацију. Наиме, многе обраде попут цез извођења одређених композиција, или било која друга извођења која настају кроз импровизације на бини, на концертима или другим сличним местима, имају карактер оригиналности. У таквим случајевима, фактички је немогуће тражити дозволу од аутора сваки пут пре неког јавног наступа, да да сагласност за измену, аранжман, односно прераду дела. Да би се избегли конфликти и спорови, потребно је да се та врста права на измену, односно прераду музичког дела која настаје у музичким, забавним, колажним и другим телевизијским емисијама, као и оне које настају у оквиру концертних извођења музичких дела – остварује на колективан начин. Дакле, аутор би организацији уступио своје искључиво право на измену, односно прераду музичких дела па би организација за колективно остваривање права аутора музичких дела остваривала то искључиво имовинско право али само у случају када прераде, аранжмани и друге измене музичких дела настају у музичким, забавним, колажним и другим телевизијским емисијама, на концертима и приликом других јавних извођења. Очекује се да ће овакво законско решење значајно олакшати односе између аутора и корисника. Уосталом, измене у члану 33. Нацрта предложили су управо и корисници и то Радио телевизија Србије и Радио телевизија Војводине.

Овим је усвојен предлог Удружења дискографа Србије УДС, Организације произвођача фонограма Србије - ОФПС; адвоката Јелене Мاستиловић, Ведрана Ћерића, Александра Порубовића, Недељка Марковића, Ане Аврамовић, као и Metropolis Music Company, Београд, Института за јавну политику, Pink media Group, Београд, City records d.o.o, Београд, Fortus Media д.о.о, Радиодифузно предузеће Б92 д.о.о, Друштво за радио и телевизијске активности Коперникус, Прва телевизија. Такође, овим је делимично усвојен и предлог Радиотелевизије Србије и Радиотелевизије Војводина.

Члан 37. и 38. Нацрта

Усвојен је предлог Америчке привредне коморе у Србији па је одредба члана 38. став 3. премештена у члан 37. као став 10. Нацрта. Оцењено је да је то адекватније место за ту одредбу.

Члан 50. Нацрта

Усвојен је предлог Америчке привредне коморе у Србији па је одредба члана 50. став 1. Нацрта измењена тако што је на крају става 1. прецизирано да у случајевима коришћења дела на основу ограничења ауторског права, обавеза навођења имена аутора и извора из кога је дело преузето је релаксирана утолико што је додат изузетак уколико је то, с обзиром на конкретни облик јавног саопштавања дела, технички немогуће или нецелисходно.

Члан 70. став 2. Нацрта

Изменама у члану 70. став 2. Нацрта прецизирано је, као што то чини и Директива 2012/28/ЕУ, да се претпостављено непротивљење носиоца права односи на коришћење од стране овлашћених установа, у сврху и на начин предвиђен чланом 69. Нацрта, а не на било који облик коришћења дела.

Члан 106. Нацрта

Усвојен је предлог Асоцијације аутора па је у члану 106. Нацрта додат и пример прераде музичког дела поред већ постојећих примера прераде аудиовизуелног дела или прераде ради сценског приказивања.

Члан 108. Нацрта

На предлог организације УФУСАФА ЗАШТИТА, ПКС и Предрага Бамбића у члан 108. Нацрта додат је нови став 2. којим је уређено уговорно уступање права између продуцента аудиовизуелног дела и аутора доприноса.

Члан 110 Нацрта

На предлог организације УФУС АФА ЗАШТИТА, ПКС и Предрага Бамбића у члан 110. Нацрта додат је нови став 2. којим је уређено питање забране уништавања матрице прве стандардне копије филмског дела, односно мастер копије. Овај предлог је прихваћен имајући у виду значај мастер копије за постојање филмског дела.

Члан 111. Нацрта

Због прихваћених измена у члану 110. Нацрта који је добио нови став 2, извршена је измена и у члану 111. Нацрта у погледу позивања на одговарајући став члана 110. Нацрта.

Члан 218. Нацрта

Усвојен је предлог Савета страних инвеститора, НАЛЕД-а, А1 и Телеком-а па је у члан 218. став 2. Нацрта унета обавеза да се о току преговора о тарифи између организације и репрезентативног удружења корисника обавезно води записник.

Члан 224. Нацрта

Усвојен је предлог Савета страних инвеститора, НАЛЕД-а, А1 и Телеком-а па је у члан 224. Нацрта унет нови став 3. који гласи: „Приликом доношења решења о давању сагласности на предлог тарифе, надлежни орган ће посебно водити рачуна да је у предлогу тарифе поштовано начело сразмерности, као да се предлогом тарифе остварују оправдани правни интереси организација и репрезентативних удружења корисника.”

Члан 226. Нацрта

С обзиром да је измењен члан 224. Нацрта и да је прописана обавеза да се о преговорима води записник, то је и у члану 226. Нацрта унета измена тако да организације приликом подношења захтева за давање сагласности на предлог тарифе, имају обавезу да Заводу за интелектуалну својину доставе и наводе о току и резултатима преговора, као и записник ако су се водили преговори. Овим је усвојен предлог Савета страних инвеститора, НАЛЕД-а, А1 и Телеком-а.

Члан 252. Нацрта

Усвојен је предлог Организације УФУС АФА ЗАШТИТА, ПКС и Предрага Бамбића па је у члан 252. став 2. Нацрта додат да подаци и информације о учесталости и обиму искоришћавања, као и о другим околностима које су релевантне за обрачун и расподелу накнаде која се према тарифи плаћа, а које корисници морају да достављају организацијама не могу, у односу на организацију, бити означени као пословна тајна, у смислу закона који уређује заштиту пословне тајне. У пракси се дешава, нарочито када је реемитовање у питању, да корисници одбијају да организацији доставе податке релевантне за обрачун и расподелу накнаде позивајући се на заштиту пословне тајне (на

пример број претплатника и висина претплате или списак реемитованих канала) иако ти подаци не могу бити пословна тајна у односу на организацију.

А на предлог Савета страних инвеститора измењена је одредба члана 252. став 7. Нацрта тако да је прецизирано да се контрола искоришћавања предмета заштите спроводи о трошку организације, највише једном годишње.

Члан 253. Нацрта

Усвојен је предлог А1, Савета страних инвеститора и Телекома па је одредба члана 253. Нацрта прецизније језички нормирана па сада гласи: „Радиодифузне организације и емитери воде електронску евиденцију емитованих ауторских дела и предмета сродних права, а реемитери воде евиденцију реемитованих канала.”

Члан 294. ст. 3 и 4. Нацрта

Усвојен је предлог Америчке привредне коморе у Србији па је допуњен члан 294. ст. 3. и 4. Нацрта. Имајући у виду да је чланом 170. Нацрта први пут сада прописано да се право произвођача базе података штити као посебно, *sui generis* право, било је неопходно да се текст ових одредби усклади и јасно нагласи да се одредба члана 294. став 2 односи и на право произвођача базе податка које се више не налази у корпусу сродних права. На овај начин се избегава потенцијални проблем у пракси у коме би се спорови из права произвођача базе података сматрали споровима мале вредности будући да нису експлицитно наведени у овој одредби. Исто се односи и на ревизију па је на истоветан начин интервенисано и у став 4.

Члан 296. Нацрта

С обзиром да је у члан 110. Нацрта унета нова одредба којом је забрањено уништавање матрице прве стандардне копије филмског дела, односно мастер копије, то је било потребно и у одредбама о привредним преступим унети казнене одредбе за случај да дође до уништавања мастер копије. Предлог је дала организација УФУС АФА ЗАШТИТА, Привредна комора Србије, Предраг Бамбић и многобројни аутори филмских дела.

Члан 298. Нацрта

Усвојен је предлог Америчке привредне коморе у Србији па је допуњен члан 298. ст. 1 тач. 4) и 7) Нацрта. Имајући у виду да је чланом 170. Нацрта сада први пут прописано да се право произвођача базе података штити као посебно, *sui generis* право, било је неопходно да се текст ових одредби усклади и јасно нагласи да се одредба члана 298. Нацрта односи и на право произвођача базе податка које се више не налази у корпусу сродних права.

Предлози и сугестије учесника јавне расправе који нису прихваћени

Из разлога што је оцењено да предложена решења не доприносе ауторско правној заштити у Републици Србији, нису прихваћени предлози за измену чл. 2, 8, 12, 13, 19, 21, 29, 30, 31, 33, 50, 82, 83, 107, 108, 109, 110, 111, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 211, 214, 215, 217, 218, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 242, 252, 253. и 296. Нацрта закона.

Највише полемике у процесу јавне расправе изазвале су одредбе Нацрта које уређују права коаутора аудиовизуелних дела, у првом реду одредбе члана 13. Нацрта, а због укључивања монтажера у ред коаутора аудиовизуелних дела. Такође, гледајући ко су били учесници јавне расправе, приметно је да је у расправи учествовао највећи број стваралаца „седме уметности” (сценаристи, редитељи, сниматељи, монтажери, костимографи, сценографи, њихова удружења и организације, као и стране организације

које окупљају ауторе аудиовизуелних дела, па чак и међународне организације из ове области). Поједини учесници (на пример IMAGO-Међународна федерација сниматеља, САС – Српска асоцијација сниматеља), су сматрали да треба да остане досадашње решење по којем је аудиовизуелно дело коауторско дело редитеља, сценаристе и главног сниматеља. Организација УФУС АФА ЗАШТИТА предложила је да се члан 13. Нацрта закона редефинише тако да је режисер једини аутор филмског дела, а да су остала лица (сценариста, сниматељ...) коаутори. Овакав предлог је одбијен јер предложено решење није правно могуће. Једно дело може бити или ауторско или коауторско. Дакле филм и друго аудиовизуелно дело се може сматрати делом једног аутора или пак коауторским делом, односно делом које је настало заједничким стваралачким радом више лица и које представља недељиву целину стваралачких доприноса. У Републици Србији филм, односно аудиовизуелно дело се већ деценијама сматра коауторским делом.

Редитељ Милош Шкундрић оценио је да је непотребна и штетна свака промена чл. 11. важећег Закона, односно предложена промена у члану 13. Нацрта. Редитељ Шкундрић тврди да монтажери не треба да буду законом уврштени у коауторе аудиовизуелног дела. Према његовом мишљењу, „монтажер заправо не одлучује самостално чак ни о монтажним решењима у аудиовизуелном делу. Он прати усмене или писане (књига снимања) дирекције редитеља, који је кључни аутор и у монтажи”. Оценио је да је радна група за израду Нацрта Закона при Министарству привреде, уневши измене у члан 13. Нацрта Закона, усвојила предлог интересне групе коју су чиниле катедре за монтажу са неколико факултета и појединачни професори монтаже.

Доценткиња на ФДУ Ана Радојчић и професорка др Александра Миловановић, редовна професорка Катедра за теорију и историју, ФДУ и филмска и телевизијска монтажерка, овако су образложили своју подршку предложеном решењу из члана 13. Нацрта закона и дале подршку одлуци да се законом пропише да су и монтажери коаутори аудиовизуелног дела: „...тек у монтажи се „рађају” ритам, наратив и коначна форма аудиовизуелног дела. Стога монтажа није техничка обрада, већ низ ауторских одлука које се виде у избору кадрова, њиховом трајању, акцентима, ритму и темпу. Кроз ове одлуке, како потврђују теоријска разматрања и професионална пракса, непосредно се обликује значење аудиовизуелног дела, те емоције које допиру до гледаоца. Управо у том невидљивом простору између кадрова, где се филм „заиста догађа”, налази се оригинални и индивидуални допринос монтажера као коаутора.”

У току јавне расправе предлагач је примио велики број писама подршке због члана 13. Нацрта, односно због проширивања листе коаутора аудиовизуелног дела и на монтажере. Писма подршке због укључивања монтажера у ред коаутора аудиовизуелног дела, уз образложење својих навода, овога пута доставили су: редитељ Емир Кустурица, Рада Шешић, Јелена Максимовић, Фондација „Марко Глушац”, Ateliers Varan, Друштво хрватских филмских монтажера, редитељ Синиша Бокан, Ана Радојчић, професорка др Александра Миловановић и други. У писму подршке предложеном решењу у члану 13. Нацрта редитељ Емир Кустурица је, између осталог, написао: „Није тачно да монтажер „ради са већ постојећим свијетом”. Свијет јесте снимљен. Али филм није свијет. Филм је време. А вријеме не постоји док се не организује. У монтажи. У монтажи се одлучује не само шта ће бити виђено, већ када, колико дуго и у ком односу према ономе што му претходи и слиједи - а управо те одлуке обликују начин на који гледалац разумије филм. Увођење монтажера у круг аутора не укида ауторску одговорност редитеља нити релативизује хијерархију у процесу стварања филма. Филмска умјетност никада није била потпуно демократична, али је одувјек била резултат сарадње у којој одређени креативни доприноси имају суштински значај.....Ако ћемо бити искрени према

сопственом послу, морамо признати да филм не завршава када се снимање заврши. Он тек тада почиње.”

Поред горе наведених разлога због којих је предлагач прихватио, односно одбио поједине предлоге, сматрамо да је важно да укратко образложимо и разлоге због чега није прихваћен предлог Савета страних инвеститора, НАЛЕД-а и Телекома да се унесе одредба којом би се ограничила укупна висина накнаде за реемитовање ауторских дела и предмета сродних права коју плаћају кабловски оператори за коришћење ауторских дела и предмета сродних права и то на највише 5% од прихода оператора.

Предлог је одбијен јер је такво ограничавање правичне накнаде која припада ауторима и носцима ауторског и сродних права противуставно. Слично решење које се тичало накнаде за јавно саопштавање ауторских дела постојало је у члану 171а у Закону о ауторским и сродним правима из 2012. године али је одлуком Уставног суда (29/2016-107 која је објављена у „Службеном гласнику РС” број 29/16 од 18. марта 2016. године), утврђено да су те одредбе неуставне те да престају да важе. Уставни суд је утврдио да су такве одредбе којима се унапред прописују највиши износи накнаде који обавезују стране које преговарају, у супротности са чланом 11бис Бернске конвенције и одредбом члана 16. став 2. Устава Републике Србије.

Поједини предлози за уношење нових чланова у Нацрт закона којима би се имплементирале одредбе директива ЕУ бр. ЕУ 2019/789 и ЕУ 2019/790 нису прихваћени јер те директиве нису биле у плану за имплементацију кроз одредбе овог Нацрта. Наиме, због обимности материје четири директиве које уређују област ауторског и сродних права, а са којима наш национални пропис још увек није усклађен, Србија је предвидела имплементацију тих директива кроз две фазе. Сходно законодавном плану рада Владе и плану за усвајање правних тековина ЕУ, нови Нацрт којим ће бити пренете одредбе Директива ЕУ бр. 2019/789 и 2019/790 биће припремљен у последњем кварталу 2026. године. Напомињемо и да неке чланице ЕУ до сада нису имплементирале предметну директиву у своје законодавство иако је рок за имплементацију од стране земаља чланица ЕУ истекао 7. јун 2021. године.